

deného rozsudku, jež vývody dovolatelky nebyly otřeseny. Dle zjištění nižších soudů žalobkyně postupní smlouvou ze dne 18. června 1920 postoupila žalovaným svou usedlost s pozemky do vlastnictví za postupní cenu 5000 Kč s tím, že si vyhradila právo doživotního požívání ideální polovice všech těchto postoupených nemovitostí, zřídívši zároveň žalovaným právo požívání ideální polovice svých, vlastnický jí připsaných pozemků. Hledíc k ustanovením odstavce IV. postupní smlouvy nemůže býti pochybnosti o tom, že smlouvou bylo nejen společné požívání pozemků ideální polovice ujednáno, nýbrž i že byli pověřeni správou pozemků žalovaní. Touto smlouvou obě smlouvající strany již předem ujednaly jak způsob hospodaření na pozemcích, tak i určily, jakým způsobem na výtěžku mají míti podíl, a dohodly se na trvání společného požívání do smrti žalující strany, vzavše na sebe navzájem jak práva tak i povinnosti. Obě strany, jsouce onou smlouvou vázány, mohou se jedině domáhati splnění smlouvy, nemají-li důvodu pro její zrušení jako neplatné z důvodů, zákonem uznávaných, anebo nedohodnou-li se na smlouvě nové, právní poměry mezi nimi jinak upravující. Nelze však vzhledem na jednotnost této smlouvy připustiti, by některá ze stran o své újmě, z důvodů jakýchkoliv ustanovení o způsobu hospodaření neuznávajíc, domáhala se nové úpravy dle zákona (§ 833 a násl. obč. zák.), nedbajíc smlouvy, právě tento poměr upravující. Tato smlouva trvá jako celek a mohou se strany domáhati, jak už podotknuto, jen plnění z ní vyplývajícího a nikoliv jiné úpravy proti vůli a proti souhlasu druhé smluvní strany. Také neprávem se žalobkyně dovolává ustanovení §§ 837 a 1020 obč. zák., neboť tato mají na mysli poměr, dohodou stran neupravený, a nelze jich tudíž na tento případ použiti.

Čís. 2620.

Kupitel může, je-li z několika dodaných a za jednotnou cenu koupených věcí jedna vadná, netvoříc s ostatními nedělitelného celku (na př. dvě několikaměsíční hřibata), žádati za zrušení smlouvy jen ohledně této věci.

(Rozh. ze dne 15. května 1923, Rv I 63/23.)

Žalobce koupil od žalovaného pár hřibat a, když jedno z nich zdechlo, domáhal se zrušení kupní smlouvy ohledně zdechnuvšího hřiběte a vrácení kupní ceny za ně. Procesní soud první stolice žalobě vyhověl, odvolací soud ji zamítl. Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by o ní znovu jednal a ji znovu rozhodl.

Důvody:

Odvolací soud jest v napadeném rozsudku na stanovisku a proto žalobu zamítl, že kupitel, jenž koupil více věcí za úhrnnou cenu, nemá, když jedna z koupených věcí ukáže se býti nenapravitelně vadnou a k řádnému užívání nezpůsobilou (§ 932 obč. zák.), práva žádati za zrušení kupní smlouvy jen ohledně této vadné věci, nýbrž že může domáhati se zrušení celé smlouvy, tedy ohledně všech koupených předmětů, to prý

z toho důvodu, že ohledně vadné věci není zde vlastně tržové smlouvy, ježto za onu věc určitá cena smluvena nebyla (§ 1053 obč. zák.) a mimo to nelze prý žádati vrácení kupní ceny za jednotlivou věc, neboť požadovaná kupní cena byla by libovolně stanovena. Toto stanovisko odvolacího soudu sdíleti nelze a právem je žalobce dle §u 503 čis. 4 c. ř. s. bře v odpor. Pro uvedený názor odvolacího soudu není v zákoně opory, naopak názor ten odporuje zásadě, platné dle čl. 359 obch. zák. a §u 920 obč. zák. ve příčině smluv s plněním dělitelným. Dle těchto ustanovení může při deliktním plnění kupitel o d s t o u p i t i od smlouvy ohledně části, dosud nesplněné nebo řádně nesplněné, a obdobně nutno dle toho připustiti, že může kupitel, je-li z dodaných a za jednotnou cenu koupených více věcí jedna vadná a netvoří-li s ostatními nedělitelný celek, žádati za zrušení smlouvy jen ohledně této věci (srovnej Staub-Pisko u čl. 359 obch. zák. dodatek 3, a u čl. 347 obch. zák. § 13 a 34, Krainz-Ehrenzweig 6. vyd. § 323, II., posl. odst.). Že nedospělá, asi 3 měsíce stará hříbata, i když byla koupena za cenu úhrnkovou, a strany při koupi měly, jak odvolací soud za to má, úmysl koupiti a prodati obě hříbata pospolu, nejsou nedělitelným párem, netřeba pro samozřejmost toho dokazovati, neboť u takových hříbat nelze říci, zdali se vydaří a budou-li se jednou k sobě do spřežení nebo jinak do páru hoditi. Okolnost, že byla za obě hříbata smluvena cena jen jedna úhrnná, není, jak mylně za to má odvolací soud, na překážku, aby kupitel nemohl žádati za zrušení koupě a za vrácení kupní ceny jen ohledně jednoho hříbete. Neshodnou-li se strany, v jaké ceně bylo vadné hříbě bráno při ceně úhrnkové nebo jaká část této ceny má na ně připadnouti, zjistí se cena ta ve sporu, když ne dotázkami na strany nebo svědky po případě znalci, tedy za použití §u 273 c. ř. s. Důvody, pro které odvolací soud žalobu zamítl, odpadají a nutno se zabývatí ostatním obsahem odvolání, jakož i obsahem odpůrcova sdělení, čehož odvolací soud v dusledku shora uvedeného svého stanoviska neučinil a trpí proto odvolací řízení vadností dle §u 503 čis. 2 c. ř. s.

Čís. 2621.

Věřitel může na rukojmím a spoludlužníku vyrovnacího dlužníka žádati zaplacení bez omezení na vyrovnací kvotu, ovšem jen potud, pokud dluh ještě nezanikl a trvá po právu.

(Rozh. ze dne 15. května 1923, Rv I 677/23.)

Žalující banka měla proti firmě Otto L. pohledávku 23.155 Kč z obchodního spojení a když o jmění firmy Otto L. bylo zahájeno řízení vyrovnací, přihlásila žalobkyně pohledávku a byla jí vyplacena po schválení narovnání vyrovnací kvota 45%. Na část (10.000 Kč) oné úhrnné pohledávky (jak strany souhlasně udaly) byla vystavena směnka, již kromě Otty L-a přijala též Julie K-ová. Proti směnečnému platebnímu příkazu, jímž uloženo bylo Julii K-ové zaplatiti žalobkyni 10.000 Kč, vznesla dlužnice námitky. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e ponechal směnečný platební příkaz v platnosti ohledně 4.500 K, jinak ho zrušil a uvedl v podstatě v d u v o d e c h: Žalobkyně vyšla na prázdno 12.735 Kč